

החלטה משיבת הרשות מס' 743 מיום 10/06/2026

החלטה מס' 74302 - מתן אפשרות לזוכים בחליף תחרותי מס' 1 לקביעת תעריף זמינות למתקני אגירה המתחברים או המשתלבים ברשת המתח העליון לשאת בעלות הטמנה וכן קביעת עלות חיבור שתושת על מתקן אגירה "נאות סמדר"

למסמך זה מצורפים החלקים הבאים :

1. דף נלווה
2. החלטה

דף נלווה

1. תיאור ההחלטה:

החלטה זו קובעת אפשרות לזוכים בהליך תחרותי מס' 1 לקביעת תעריף זמינות למתקני אגירה המתחברים או המשתלבים ברשת המתח העליון, לשאת בהפרשי עלות הטמנה של קו המסעף המחבר בין תחנת המשנה לבין הרשת ההולכה הארצית, ככל שנדרשת הטמנה של קו המסעף לטובת חיבור המתקן. בנוסף קובעת החלטה זו את עלות המסעף שתושט על מתקן אגירה "נאות סמדר", נוכח נסיבות חריגות וייחודיות שהתעוררו בעניינו.

החלטה משיבת הרשות מס' 743 מיום 10/06/2026

החלטה מס' 74302 - מתן אפשרות לזוכים בהליך תחרותי מס' 1 לקביעת תעריף זמינות למתקני אגירה המתחברים או המשתלבים ברשת המתח העליון לשאת בעלות הטמנה וכן קביעת עלות חיבור שתושט על

מתקן אגירה "נאות סמדר"

בתוקף סמכותה לפי חוק משק החשמל, התשנ"ו – 1996 ויתר סמכויותיה על פי דין, ובהמשך להחלטה 70501 מיום 12.2.2025 בעניין בחירת הצעות זוכות בהליך תחרותי מס' 1 לקביעת תעריף זמינות למתקני אגירה מתחברים או המשתלבים ברשת המתח העליון (להלן בהתאמה: **"החלטה 70501"** ו- **"ההליך"**) קובעת בזאת רשות החשמל (להלן: **"הרשות"**) כדלקמן:

1. ככל שנדרשת הטמנה של קו המסעף לחיבור מתקן אגירה שמוקם במסגרת ההליך, הזוכה בהליך יהיה רשאי לשלם את הפרש העלויות הנורמטיביות בין הקמת קו מתח עליון מוטמן לבין הקמת מסעף עילי, בהתאם לאורך קו המסעף שיוקם.
2. מתקן אגירה של חברת אנלייט בהספק של 150 מגה וואט, המתוכנן לקום באתר "נאות סמדר", יישא במחצית עלות ההקמה הנורמטיבית של קו כניסה אחד מוטמן (מתוך שני מעגלי כניסה), בניכוי מחצית מעלות הקמה נורמטיבית של המסעף לו היה מוקם עילי, בהתאם לאורך הקו שיוקם בפועל. עלות ההקמה של קו הכניסה השני המוטמן, תושט על ספק השירות החיוני. כמו כן, ספק שירות חיוני יישא בעלות שני השדות בתחמ"ש שעל חברת אנלייט להקים לצורך קו הכניסה השני, וזאת בהתאם לעלות בפועל.
3. הרשות תכיר לספק שירות חיוני בעלויות ההטמנה שחברת אנלייט לא תחויב בהן ובעלויות הקמת השדות שהיזם זוכה בהן, בהתאם לבקרת עלויות.
4. תחילה: עם פרסום ההחלטה באתר הרשות.

ביאורים:

1. בהחלטה זו קובעת הרשות כי ככל שנדרשת הטמנה של מסעף חיבור במיתקן המוקם במסגרת ההליך, הרי שלזוכים בהליך, המפורטים בהחלטה 70501, ניתנת אפשרות לשלם את ההפרש בין עלות הטמנה של המסעף למתקן לבין עלות של מסעף עילי. העלות שהיזם יידרש לשלם תהיה ההפרש בין העלות הנורמטיבית להטמנת קו מתח עליון הקבועה בשורה 10 לנספח לאמת מידה 35 כב, לבין העלות הנורמטיבית להקמת מסעף הקבועה בשורה 37 לנספח א' להחלטה 57805 מיום 30.4.20, בתוספת הצמדות עד מועד הפקת החשבון על ידי חח"י.
2. הרגולציה הקיימת אינה מאפשרת לזוכה בהליך לשלם עבור הפרש העלויות המתואר ולפיכך, ליזם אין כלל אפשרות להקים את המתקן, שכן התכנית אינה תואמת את סקר החיבור שקיבל. במצב כאמור הזוכה בהליך עלול למצוא עצמו חשוף לסיכון של אי הקמת המיתקן, ומכאן גם לחילוט ערבות ההקמה שהגיש בהליך.
3. אפשרות תשלום הפרש העלויות ניתנת לאור תנאי ההליך המיוחדים אשר קבעו כי יזמים יוכלו לגשת ולזכות בהליך, למרות שאינם מחזיקים בסקר חיבור מחייב ואף לא בתוכנית מאושרת למתקן ולמסעף החיבור. נזכיר כי באופן רגיל ניתן להגיש למנהל המערכת בקשה לסקר חיבור רק לאחר ש"פורסמה ברשומות תכנית מתאר מאושרת ומתואמת עם מנהל המערכת למיתקן הייצור ולקו המסעף" (אמת מידה 35כו(ב)(1)). לפיכך, במצב דברים רגיל לא מתעורר הקושי שהתרחש אגב הליך האגירה, שכן

אם התכנית לגבי מסעף החיבור לא אושרה בהתאם להוראות מנהל המערכת, כלל לא יינתן סקר חיבור למתקן.

4. מטרת ההקלה בתנאי הגשת סקר החיבור בהליך נועדה לתת אפשרות מספקת למועמדים פוטנציאליים להיערך להגשה ולהשלים את ההליכים הסטטוטוריים של המתקנים שטרם אושרה עבורם תכנית מתאר. הקלה זו היתה משמעותית ביותר לאור מלאי תכנוני מאושר דל בעת קידום ההליך, ובזכותה ניתן היה למקסם את פוטנציאל ההצעות המוגשות בהליך. יחד עם זאת, יש לציין כי היזמים נדרשו להגיש הצהרה על יכולתם להקים את המתקנים במסגרת התכנית שהם מקדמים, וכי הם מודעים לכך שהסיכונים לאי אישורה של התכנית או לאישורה בתנאים, מונחים לפתחם.

5. משנמצא כי ישנן תוכניות שאושרו בכפוף להטמנת מסעפי החיבור, כאשר הטמנתם אינה עומדת בקריטריונים שבעקרונות המדיניות שקבע שר האנרגיה להטמנת קווי מתח עליון (להלן: "קריטריונים") מצאה לנכון הרשות בנסיבות המתוארות לאפשר לזוכים בהליך לשלם את ההפרש בין עלות ההקמה באופן עילי להטמנה הנדרשת.

6. עוד יצוין, כי דעת הרשות אינה נוחה מהעובדה כי ועדות תכנון דורשות לעתים הטמנה של קווי מתח עליון, שלא לצורך, ובניגוד למדיניות שר האנרגיה. בהקשר זה נזכיר כי הרשות פרסמה לשימוע ציבורי הצעת החלטה מישיבה 708 מיום 24.3.2025 לתיקון אמות מידה 35-כא ו-35-כב לעניין חיבורים ותשלומים למתח עליון ועל עליון. לפי הצעת ההחלטה, הצפויה לחול על כלל המשק, תתוקן אמת המידה באופן שהפרש עלות הטמנת קו מתח עליון תושג על מבקש החיבור ככל שברצונו להתחבר למתח עליון על אף שאינו עומד בקריטריונים.

7. במהלך הדיונים בהצעת החלטה זו עלה חשש כי מתן אפשרות כאמור עשויה להעצים עוד יותר את דרישות ההטמנה של קווי מתח עליון על-ידי ועדות התכנון ותשית עלויות כבדות על היזמים שלבסוף יגולגלו לצרכני החשמל. משכך, הרשות מבהירה כי היא תקדם פתרון כולל לסוגיית הדרישה להטמנת המסעפים על ידי מוסדות התכנון או של מבקשי החיבור לאחר שתושג הסכמה עם מנהל התכנון באשר למקרים ולתנאים שבהם נדרשת ההטמנה, על-מנת שאפשרות זו תיושם רק במקרים שיש הצדקה לכך ובהתאם למדיניות רוחבית.

8. בנוסף, קובעת הרשות בהחלטה זו הסדר נפרד עבור חברת אנלייט באתר נאות סמדר - הזוכה מספר 1 בהליך באזור הערבה. לאחריה באותו אזור זכתה חברת אי.די.אף בשני אתרים סמוכים באר אורה ונווה חריף. שלושת המתקנים זכו בהספק זהה של 150 מגה וואט כל אחד.

9. כאמור, בשל תנאי ההליך המיוחדים אשר קבעו כי יזמים יוכלו לגשת ולזכות בהליך למרות שאינם מחזיקים בסקר חיבור מחייב ואף לא בתוכנית מאושרת כקבוע באמות המידה, ומכיוון שלאחר הזכייה מסר מנהל המערכת לשלושת היזמים האמורים לעיל, באותו חלון זמן, את סקרי החיבור, קבע מנהל המערכת בסקר החיבור של חברת אנלייט כי המתקן יחובר בשני חיבורים לרשת (2 מעגלים כל אחד). קביעה זו של מנהל המערכת נבעה משום שמתקן חברת אנלייט הוא הצפוני והקרוב ביותר לתחמ"ש פארן ולפיכך חיבורו לרשת בשני חיבורים נועד הן לצורך עמידה בקריטריון תכנון של קליטת שלושת המתקנים באזור הערבה, והן על מנת למזער את סך עלויות השדרוג של הקו. זאת למרות,

ססקר החיבור של מתקן נאות סמדר היה כאמור הראשון שמנהל המערכת נדרש להשלים בהתאם לתנאי ההליך ולפיכך על פניו לא היו צריכים להיות מועמסים עליו העמידה בקריטריוני התכנון של שלושת המתקנים באזור.

10. החלטת הוועדה המחוזית בדיון להפקדת התכנית קבעה כי מסעף החיבור יהיה בתצורה עילית ואולם, ביום 15.9.2025 הועדה לשמירה על קרקעות חקלאיים ושטחים פתוחים (הולקחש"פ), הפכה את החלטתה של הוועדה המחוזית וקבעה כי שני המסעפים לחיבור המתקן יוטמנו. לפיכך ובהתאם להחלטת הולקחש"פ, היזם נדרש לפנות למנהל המערכת לעדכן את סקר החיבור, לעניין חובת ההטמנה.

11. מכיוון שהרגולציה הקיימת אינה מאפשרת השתתפות הפרש העלויות בין קו מוטמן לקו עילי על הטמנה שאינה עומדת בקריטריונים, פנתה חברת אנלייט לרשות לבירור טענתה לפיה לא היה צריך להטיל עליה את הקמת הקו הנוסף, שהביא לטענתה להחלטת הולקחש"פ להטמין את כל הקווים. כל זאת, כאשר המועד להגשת ערר על החלטת הולקחש"פ עומד על עד 60 יום ממועד ההחלטה.

12. הרשות סבורה כי במקרה זה היו מספר נסיבות ייחודיות והכלל כמפורט להלן:

א. התנהלות מנהל המערכת - מנהל המערכת עשה טעות בתום לב עת הטיל את דרישת החיבור הנוסף על-מנת לעמוד בקריטריוני תכנון על המתקן הראשון בסדר הבדיקה. יצוין כי טעות זו נעשתה מתוך מטרה לצמצם את העלויות שיושגו על צרכני החשמל שנושאים בעלויות קווי המסעף, ונוכח הייחודיות שהיתה כרוכה בבדיקת סקרי החיבור בהליך שבנדון. יחד עם זאת הרשות מוצאת לנכון להעיר למנהל המערכת כי מצופה ממנו להקפיד בביצוע הסקרים על הנחיות הרשות ואמות המידה, קל וחומר כאשר מדובר בסקרים שנעשים במסגרת הליך תחרותי.

ב. חיוניות מתקני האגירה - תנאי ההליך התחרותי הקשיחים, בצירוף העובדה שסקרי החיבור נמסרו לזוכים כבר בחודש פברואר 2025, אינם מאפשרים לבצע שינויים בדיעבד בסקרי החיבור. הצורך בהקמת מתקני אגירה בהתאם למועדים הקבועים בהליך נועד להבטיח אספקת חשמל סדירה ולצמצם את הגודש ברשת החשמל ולחבר מתקני אנרגיה מתחדשת לטובת עמידה ביעדי הממשלה לאנרגיה מתחדשת. בנוסף, לעמדת מנהל המערכת ללא החיבור הכפול למיתקן יהיה קושי לעמוד בקריטריוני התכנון באופן שישפיע על כלל המיתקנים המוקמים במסגרת ההליך באזור הערבה.

ג. התנהלות חברת אנלייט - לוח זמנים צפוף במיוחד בו היזם יכול לערער על החלטת הולקחש"פ, והבנה שערעור כאמור כרוך בסיכון לעיכוב בלוחות הזמנים של הפרויקט עד כדי חילוט ערבות או אף ביטול הזכייה בהליך והקמת המיתקן וחשיפה שהיתה עלולה להיות מכך לצרכני החשמל נוכח טעות מנהל המערכת כאמור. ואולם, חברת אנלייט פנתה לרשות במועד בו כבר לא היה ניתן להגיש ערר על החלטת הולקחש"פ. לפיכך, הרשות סבורה כי יש לחברת אנלייט חלק בנסיבות החריגות שנוצרו.

ד. חוסר ודאות לגבי התוצאה אילולא דרישת מנהלת המערכת להוספת הקו במיתקן נאות סמדר - מאחר שלא ניתן לברר בדיעבד מה היתה החלטת הולקחש"פ לו מסעף החיבור של המתקן היה רק קו אחד, הרשות סבורה כי ראוי במקרה זה לבצע חלוקת עלויות שווה בין חברת אנלייט לצרכני החשמל.

13. לאור נסיבות ייחודיות וחריגות אלו, החליטה הרשות להטיל עלות קו אחד על צרכני החשמל

ולשאת בחלוקה שווה בעלויות הקו השני, והכול כמפורט להלן :

א. חברת החשמל תקים את כל תשתית הקווים על חשבונה.

ב. חברת אנלייט תקים את כל המסדר בתחנת המשנה על חשבונה.

ג. חברת החשמל תפיק לחברת אנלייט חשבונית לתשלום, שהיא נדרשת לשאת בו בהתאם להחלטה זו. התשלום ומנגנון ההצמדה יהיה בהתבסס על עלויות נורמטיביות של הטמנה הקבועות בלוח עבודות תשתית רשת (עת"ר) הקבוע בנספח א' לאמת מידה 35כב. העלויות יחושבו על פי התעריף התקף ביום הפקת החשבון, כקבוע באמת מידה 35כב(ה).

ד. חברת אנלייט תציג לחברת החשמל את העלויות בפועל של הקמת שני השדות הקווים הנוספים בתחנת המשנה.

ה. חברת אנלייט תחויב בהפרש שבין העלויות הקבועות בסעיף ג' לבין העלויות הקבועות בסעיף ד'.

ו. הרשות תכיר לחברת החשמל בעלויות ההטמנה שחברת אנלייט לא חויבה בהן ובעלויות הקמת השדות שהיזם זוכה בהן, בהתאם לבקרת עלויות.

14. הרשות סבורה כי החלטה זו מאזנת בין התנהלות מנהל המערכת להשתת עלות חיבור הקו הנוסף על מתקן נאות סמדר ולא על מתקנים אחרים, לבין התנהלות חברת אנלייט בקידום התכנית והמועד בו בחרה לפנות לרשות. יודגש כי אין בהחלטה זו כדי להשליך על קביעות הרשות במקרים אחרים.